

ПОСЛОВНИЦА ЗА КУЛТУРНО-УМЕТНИЧНЕ ПРИРЕДБЕ
МИНИСТАРСТВА ЗА НАУНУ И КУЛТУРУ НР СРБИЈЕ

Београд, петак 5 маја 1950 год.

Почетак у 20 часова

Ноларчев народни универзитет

КОНЦЕРТ
МЕЛИТЕ ЛОРКОВИЋ
клавир

ПРОГРАМ

J. C. Bach-Св. Станчић: ЧЕТИРИ ПРЕДИГРЕ КАНТАТАМА
Actus tragicus – Sinfonia –
„Плач, јадиковање..” – Jubiloso

F. Лист: Соната h-moll

— — — О Д М О Р — — —

M. П. Мусоргски: СЛИКЕ СА ИЗЛОЖБЕ
Променада – Гном – Променада
– Стари замак – Променада –
Тиљерије – Бидло – Променада
– Игра пиљића у љушци од
јајета – Два пољска Јеврејина
– Променада – Пијаци и Лиможу
– Катакомбе – Баба-Јагина ко-
либа – Велика Кијевска капија.

Највећи полифони композитор свих времена ЈОХАН СЕБАСТИЈАН БАХ (1685—1750) претставља врхунац и синтезу свега што је у музичкој уметности пре њега у ери полифоног изражавања створено. Његова величина огледа се не само у недостижном мајсторству контрапункта и сјајне полифоније, него још више у томе што је у укоченост по-лифоног стила унео максималну изражавајност, непосредну и пуну истинског живота и уверљивости. Фугу, највиши облик имитационог изражавања, довео је до највећег и најсјајнијег степена развоја. Међу многобројним својим делима Ј. С. Бах написао је и велик број кантата од којих је сачувано две стотине. Светислав Станчић прерадио је предигре четири кантате за клавир. У садржајном погледу „*Actus tragicus*“ је кантабилна арија двеју флаута, став „*Симфонија*“ обрађен је као пасакаља (варијације на тему у басу) али не доследно, јер се ток пасакаље местимично прекида, став „*Плач, јадиковање...*“ суморна је арија обое, док је став „*Jubiloso*“, како то сам наслов каже, ведрог штимунга.

ФРАНЦ ЛИСТ (1811—1886), велики мајстор клавира, оснивач је такозване новонемачке школе. Као поборник принципа програмске музике, дао је у својој клавирској музичи уз дела често виртуозно-блештавог карактера и дела дубоког садржаја. Међу таква спада и његова клавирска соната у *h-moll*. То дело епског садржаја изграђено је у три повезана става. Први и трећи став заснива се и изграђује на истом тематском материјалу. У тим деловима су четири теме темељ музичке грађе. Оне су међусобно контрастне и услед ритмичких промена оне у појединим епизодама постижу врло различите емоционалне ефекте. У ту се грађу уплиће посебни тематски материјал разноликог расположења. После бурне стрете дело се завршава мирним расположењем, оно лагано нестаје као да замире.

Циклус клавирских комада „*Слике са изложбе*“ великог руског композитора МОДЕСТА МУСОРГСКОГ (1839—1881) једино је од његових клавирских дела које може да се

стави поред осталих његових дела од вредности. Нако једино, оно је ушло у ред ремек-дела светске клавирске литељатуре. Композиција је настала поводом посмртне изложбе цртежа пријатеља Мусоргског Хартмана. У „Сликама са изложбе“ Мусоргски је дао „звукне преводе“ Хартманових цртежа, како каже совјетски биограф Мусоргског Соловцов. Сваки од десет комада цирклуса одговара једној слици. „Променада“ везује поједине комаде и претстављају самог композитора како иде од слике до слике.

1) „Гном“. Слика приказује патуљка који се неспретно креће на својим кривим ногама.

2) „Стари замак“ је стари италијански дворац пре којим један трубадур пева своју песму.

3) „Тиљерије“. Свађа деце која се играју. Слика приказује једну алеју у парку Тиљерије у Паризу са много деце и њиховим васпитачицама.

4) „Бидло“ су пољска воловска сељачка кола са величким точковима.

5) „Игра пилића у љусци од јајешта“. Цртеж Хартмана приказује једну питореску сцену у балету „Трилби“.

6) „Два пољска Јеврејина“ (Самуел Голдеаберг и Шмајл). Два пољска Јеврејина, један богат, други сиромашан.

7) „Пијаца у Лимежу“. Жене се свађају на пијаци у Лиможу у Француској.

8) „Катакомбе“ (с мртвим на језику мртвих). На тој слици Хартман је нацртао себе како при светлости фењера испитује унутрашњости парискних катакомби.

9) „Колиба Баба-Јаге“ је приказ часовника на кокошијим ногама у облику колибе Баба-Јаге (Баба-Јага је вештица из руске бајке). Мусоргски је у својој музичи додао поворку вештице.

10) „Велика Кијевска капија“. Овај цртеж садржи нацрт за улазна врата у град Кијев у масовном старо-русском стилу са куполом у облику старе словенске кациге.